

E-ISSN: 2667-8357

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

HEMŞİRELİK DERGİSİ
University of Health Sciences Journal of Nursing

Cilt / Volume 1 • Sayı / Number 2 • Ağustos / August • 2019

SBÜHD

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK DERGİSİ University of Health Sciences Journal of Nursing

EDİTÖR KURULU / EDITORIAL BOARD

Baş Editor / Editor in Chief

Prof. Dr. Cevdet ERDÖL Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Yönetici Editörler / Managing Editors

Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Emine İYİGÜN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Yardımcı Editörler / Assistant Editors

Prof. Dr. Semiha AKIN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Hatice AYHAN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Doç. Dr. Fatma İlknur ÇINAR Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Doç. Dr. Arzu K. HARMANCI SEREN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Rabiye GÜNEY Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

İstatistik Editörü / Statistical Editor

Prof. Dr. Metin HASDE Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Merve KOLCU Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Dil Editörü / Language Editor

Dr. Meral McDERMOTT

Dergi Sekreteryası / Journal Secretariat

Dr. Öğr. Üyesi Elif GEZGİNCİ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Bil. Uzm. İlayda TÜRKOĞLU Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Kapak Tasarımı / Cover Design

Neslihan YAKUPÇEBİOĞLU

Yayına Hazırlayan / Prepared by

BRİFF İLETİŞİM HİZMETLERİ • www.briff.com.tr

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane (Haydarpaşa) Selimiye Mah. Tıbbiye Cad. No:38 34668 Üsküdar, İstanbul Tel: +90 216 418 96 16-2301

E-posta / E-mail: sbu.hemsirelikdergisi@sbu.edu.tr

Link: <http://dergipark.gov.tr/sbuhemsirelik>

Sahibi / Owner

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Adına Sahibi: Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR (İstanbul, Türkiye)

The Journal is owned by Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR (Istanbul, Turkey) on behalf of the University of Health Sciences

Yayıncı Kuruluş / Publisher: Sağlık Bilimleri Üniversitesi / University of Health Sciences

* Dergide yer alan yazılardan yazarlar sorumludur. Nisan, Ağustos ve Aralık aylarında online olarak yayınlanan bilimsel bir dergidir.

* Papers in the Journal are the responsibility of the authors. This is a scholarly journal published three times a year in April, August and December.

SBÜHD

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK DERGİSİ

University of Health Sciences Journal of Nursing

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD*

- Prof. Dr. Ayşe ÇİL AKINCI (İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul)
 Prof. Dr. Yeliz AKKUŞ (Kafkas Üniversitesi, Kars)
 Prof. Dr. Asiye AKYOL (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Aygül AKYÜZ (Demiroğlu Bilim Üniversitesi, İstanbul)
 Prof. Dr. Sultan AYAZ ALKAYA (Gazi Üniversitesi, Ankara)
 Prof. Dr. Gülsüm ANÇEL (Ankara Üniversitesi, Ankara)
 Prof. Dr. Ergül ASLAN (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun)
 Prof. Dr. Rukuye AYLAZ (İnönü Üniversitesi, Malatya)
 Prof. Dr. Ayşe Nefise BAĞÇEKİÇ (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul)
 Prof. Dr. Zümrüt BAŞBAKKAL (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Mürüvvet BAŞER (Erciyes Üniversitesi, Kayseri)
 Prof. Dr. Ülkü BAYKAL (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Ayşegül BİLGE (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Kadriye BULDUKOĞLU (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Prof. Dr. Anahit M. COŞKUN (Haliç Üniversitesi, İstanbul)
 Prof. Dr. İkbal ÇAVDAR (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Ayşegül İŞLER DALGIÇ (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Prof. Dr. Leyla DİNÇ (Hacettepe Üniversitesi, Ankara)
 Prof. Dr. Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Emine EFE (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Prof. Dr. Oya Nuran EMİROĞLU (Hacettepe Üniversitesi, Ankara)
 Prof. Dr. Esra ENGIN (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Nülüfer ERBİL (Ordu Üniversitesi, Ordu)
 Prof. Dr. Yurdagül ERDEM (Kırkkale Üniversitesi, Kırkkale)
 Prof. Dr. Özgül EROL (Trakya Üniversitesi, Edirne)
 Prof. Dr. Gül ERTEM (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Gülşen ERYILMAZ (Atatürk Üniversitesi, Erzurum)
 Prof. Dr. Melek Nihal ESİN (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Meryem YAVUZ van GERSBERGEN (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Zehra GÖLBAŞI (Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas)
 Prof. Dr. Şeyda SEREN İNTEPELER (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Kamile KABUKCUOĞLU (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Prof. Dr. Mevlüde KARADAĞ (Gazi Üniversitesi, Ankara)
 Prof. Dr. Ayfer KARADAKOVAN (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Mağfret KAŞIKÇI (Atatürk Üniversitesi, Erzurum)
 Prof. Dr. Hatice KAYA (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Hülya KAYA (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Gülseren KOCAMAN (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Fatma Yasemin KUTLU (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Mukadder MOLLAOĞLU (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas)
 Prof. Dr. Selma ONCEL (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Prof. Dr. Ayfer ÖZBAŞ (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Hediye ARSLAN ÖZKAN (Yeditepe Üniversitesi, İstanbul)
 Prof. Dr. Nevin ŞAHİN (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Leman ŞENTURAN (Biruni Üniversitesi, İstanbul)
 Prof. Dr. Mehtap TAN (Atatürk Üniversitesi, Erzurum)
 Prof. Dr. Sevinç TAŞTAN (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)
 Prof. Dr. Havva TEL (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas)
 Prof. Dr. Ayla BAYIK TEMEL (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Ayfer TEZEL (Ankara Üniversitesi, Ankara)
 Prof. Dr. Yasemin TOKEM (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Fatma GÜDÜCÜ TÜFEKÇİ (Atatürk Üniversitesi, Erzurum)
 Prof. Dr. Şenay UZUN (Yeditepe Üniversitesi, İstanbul)
- Prof. Dr. Ayla ÜNSAL (Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir)
 Prof. Dr. Serap ÜNSAR (Trakya Üniversitesi, Edirne)
 Prof. Dr. Yüsle ÜNVER (Acıbadem Üniversitesi, İstanbul)
 Prof. Dr. Yurdagül YAĞMUR (İnönü Üniversitesi, Malatya)
 Prof. Dr. Aytolan YILDIRIM (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Prof. Dr. Yasemin YILDIRIM (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Prof. Dr. Ayten ZAYBAK (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Nuray AKYÜZ (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Doç. Dr. Melek ARDAHAN (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Leyla BAYSAN ARABACI (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Elif Ünsal AVDAL (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Gülçin AVŞAR (Atatürk Üniversitesi, Erzurum)
 Doç. Dr. Dilek AYGİN (Sakarya Üniversitesi, Sakarya)
 Doç. Dr. Hatice AYHAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Serap BALCI (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Doç. Dr. Tülay BAŞAK (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Murat BEKTAŞ (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Zehra GÖÇMEN BAYKARA (Gazi Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. İlkay BOZ (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Doç. Dr. Funda BÜYÜKYILMAZ (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Doç. Dr. Fatma CEBECİ (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Doç. Dr. Selda ÇELİK (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul)
 Doç. Dr. Şenay ÇETİNKAYA (Çukurova Üniversitesi, Adana)
 Doç. Dr. Şafak DAĞHAN (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Sevil Güler DEMİR (Gazi Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Sergül DUYGULU (Hacettepe Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Bema EREN FIDANCI (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Sonay GÖKTAŞ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul)
 Doç. Dr. Duygu GÖZEN (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Doç. Dr. Nermin GÜRHAN (Gazi Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Nuran GÜLER (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas)
 Doç. Dr. Gülten GÜVENÇ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Filiz KANTEK (Akdeniz Üniversitesi, Antalya)
 Doç. Dr. Sevgisun KAPUCU (Hacettepe Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Güldam KARADAĞ (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Meral KELLEÇİ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas)
 Doç. Dr. Ayla KEÇECİ (Düzce Üniversitesi, Düzce)
 Doç. Dr. Serap Parlar KILIÇ (İnönü Üniversitesi, Malatya)
 Doç. Dr. Sevgi KIZILCI (Üsküdar Üniversitesi, İstanbul)
 Doç. Dr. Esra AKIN KORHAN (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Medet KORKMAZ (İnönü Üniversitesi, Malatya)
 Doç. Dr. Esra OKSEL (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Fatma ORGUN (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Şeyda ÖZCAN (Koç Üniversitesi, İstanbul)
 Doç. Dr. Serap ÖZER (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Meral ÖZKAN (İnönü Üniversitesi, Malatya)
 Doç. Dr. Dilek SARI (Ege Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Hatice YILDIRIM SARI (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir)
 Doç. Dr. Dilek YILDIZ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Yazile SAYIN (Bezmiâlem Üniversitesi, İstanbul)
 Doç. Dr. Selda SEÇGİNLİ (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul)
 Doç. Dr. Şengül YAMAN SÖZBİR (Gazi Üniversitesi, Ankara)
 Doç. Dr. Selmin ŞENOL (Ege Üniversitesi, İzmir)

ULUSLARARASI DANIŞMA KURULU / INTERNATIONAL ADVISORY BOARD*

- Dr. Lyda C. ARÉVALO-FLECHAS (South Texas Veterans Health Care System - Geriatrics and Extended Care Service, San Antonio, Texas, USA)
 Dr. Silviya BORISOVA DIMITROVA (Medical University-Varna, The Faculty of Public Health- Department of Nursing Care, Varna, Bulgaria)
 Dr. Anne FLODEN (University of Gothenburg, Sahlgrenska Academy, Gothenburg, Sweden)
 Dr. Ehsan KHAN (King's College London, London, United Kingdom)
 Dr. Katalin PAPP (University of Debrecen, Debrecen, Hungary)
 Dr. Maryam RASSOULI (Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran)
 Dr. Julie SANTY-TOMLINSON (The University of Manchester, United Kingdom)

*Soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır. / Listed alphabetically by last name.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

HEMŞİRELİK DERGİSİ

University of Health Sciences Journal of Nursing

E-ISSN: 2667-8357

İndeklendiği Dizinler / Indexing: Türk Medline, Google Scholar

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlarımız,

İlk sayısını Nisan ayında yayımladığımız ve hakkında çok olumlu geribildirimler aldığımız Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi'nin ikinci sayısında sizlerle buluşuyor olmaktan büyük bir memnuniyet duymaktayım.

İkinci sayımızda beş araştırma makalesine ve dört derleme çalışmasına yer verdik. "Cerrahi ve İç Hastalıkları Hemşireliği Eğitimi Kapsamında Yürütülen Simülasyon Uygulamalarına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi", "Hemşirelerin Ameliyat Sonrası Ağrı Yönetiminde Nonfarmakolojik Yöntemleri Kullanma Durumlarının Belirlenmesi", "Hemşirelik Öğrencilerinde Ahlaki Olgunluk ve Etik Duyarlılığın Değerlendirilmesi", "Latino Alzheimer's Caregiving: Neither a Burden nor a "Carga"" ve "Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Akran Eğitimi Hakkındaki Görüşleri: Bir Vakıf Üniversitesi Örneği" başlıklı araştırma makalelerinin yanı sıra, "Müzik Terapi ve Yaşlı Sağlığı", "Hemşirelikte Yapısal ve Psikolojik Güçlendirme Uygulamalarının Karşılaştırmalı Değerlendirmesi", "Kardiyovasküler Cerrahi Sonrası Yoğun Bakımda Yaşanan Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı" ile "Dr. Besim Ömer Paşa'nın Nevsal-i Afiyet'inde Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane" başlıklı birbirinden önemli konulara değinen dört derleme yazısını da siz okurlarımızın ilgisine sunuyoruz.

Yola çıkarken, hemşireliğin her alanında yapılmış nitelikli ulusal ve uluslararası çalışmalarını yayımlamayı hedefleyen Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi'nin, sadece ülkemizde değil, diğer ülkelerde de yapılmış nitelikli araştırmalar ve çalışmalar için bir çekim merkezi olma iddiası ve vizyonu ile yola çıktığına değinmiştik. Bu sayıda ilk uluslararası makaleyi yayımlayarak bu iddia adına da önemli bir adım atmış bulunmaktayız.

Bu ikinci sayı vesilesiyle de Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi'nin yola çıktığı günden bugüne dergiye emeği geçen tüm öğretim elemanlarımıza, kıymetli çalışmalarını dergimize gönderen sayın yazarlara ve yazıların değerlendirilmesi sürecinde katkılarını esirgemeyen hakemlere teşekkür ediyor, geride bıraktığımız 2019 yılı Kurban Bayramınızı kutluyor, 2019-2020 akademik yılının tüm ülkemiz ve yüksek öğretim camiası için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Prof. Dr. Cevdet ERDÖL

Baş Editör

İçindekiler / Contents

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

- 1. Cerrahi ve İç Hastalıkları Hemşireliği Eğitimi Kapsamında Yürütülen Simülasyon Uygulamalarına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi**
Evaluation of the Students Opinion on Simulation Practices of Surgical and Medical Nursing Courses
Hatice Ayhan, Fatma İlknur Çınar, Sibel Yılmaz Şahin, Ayla Demirtaş, Yasemin Özkan, Emel Külekçi, Özgü Bakçek, Rumeysa Özçelik, Gülfaden Akkoç, Serpil Ateş, Emine İyigün 66
- 2. Hemşirelerin Ameliyat Sonrası Ağrı Yönetiminde Nonfarmakolojik Yöntemleri Kullanma Durumlarının Belirlenmesi**
Determination of the Use of Nonpharmacologic Methods by Nurses for Postoperative Pain Management
Sema Mert, Sonay Göktaş 76
- 3. Hemşirelik Öğrencilerinde Ahlaki Olgunluk ve Etik Duyarlılığın Değerlendirilmesi**
Evaluation of Moral Maturity and Ethical Sensitivity in Nursing Students
Emine Bayrak Aykan, Berna Eren Fidancı, Dilek Yıldız 84
- 4. Latino Alzheimer's Caregiving: Neither a Burden nor a "Carga"**
Latin Alzheimer Hastasına Bakım Verme: Ne Yük ne de "Carga"
Lyda C. Arévalo-Flechas 92
- 5. Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Akran Eğitimi Hakkındaki Görüşleri: Bir Vakıf Üniversitesi Örneği**
Views on Peer Education of Nursing Students: An Example of a Foundation University
Yağmur Şancı, Özden Kelleci 104

DERLEME MAKALELERİ / REVIEW ARTICLES

- 1. Müzik Terapi ve Yaşlı Sağlığı**
Music Therapy and Elderly Health
Didem Kurap Öcebe, Merve Kolcu, Kadriye Uzun 112
- 2. Hemşirelikte Yapısal ve Psikolojik Güçlendirme Uygulamalarının Karşılaştırmalı Değerlendirmesi**
Comparative Evaluation of Structural and Psychological Strengthening Practices in Nursing
Emine Kurtluk 116
- 3. Kardiyovasküler Cerrahi Sonrası Yoğun Bakımda Yaşanan Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı**
Problems after Cardiovascular Surgery in Intensive Care Unit and Nursing Care
Tuğba Çam Yanık, Seher Gürdil Yılmaz..... 122
- 4. Dr. Besim Ömer Paşa'nın Nevsâl-i Âfiyet'inde Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane**
The School of Medicine in Nevsâl-i Âfiyet Written by Dr. Besim Ömer Pasha
Ahmet Zeki İzgöer 128